DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

19. februar 2002 *

I sag C-295/00,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved E. Traversa og B. Mongin, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Den Italienske Republik ved U. Leanza, som befuldmægtiget, bistået af avvocato dello Stato G. De Bellis, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 1 i Rådets forordning (EØF) nr. 4055/86 af 22. december 1986 om anvendelse af princippet om fri udveksling af tjeneste-

* Processprog: italiensk.

ydelser inden for søtransport mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande (EFT L 378, s. 1), idet den har opretholdt en afgift for passagerer, der går om bord i skibe eller fra borde i Genovas, Napolis og Triestes havne (Italien), når passagererne kommer fra eller rejser til havne, der er beliggende i en anden medlemsstat eller i et tredjeland, mens en sådan afgift ikke opkræves i forbindelse med transport mellem to havne, der er beliggende på det nationale område,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, F. Macken, og dommerne C. Gulmann og J.-P. Puissochet (refererende dommer),

generaladvokat: S. Alber
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 25. oktober 2001,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 1. august 2000 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af artikel 226 EF anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 1 i Rådets forordning (EØF) nr. 4055/86 af 22. december 1986 om anvendelse af princippet om fri udveksling af tjenesteydelser inden for søtransport mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande (EFT L 378, s. 1), idet den har opretholdt en afgift for passagerer, der går om bord i skibe eller fra borde i Genovas, Napolis og Triestes havne (Italien), når passagererne kommer fra eller rejser til havne, der er beliggende i en anden medlemsstat eller i et tredjeland, mens en sådan afgift ikke opkræves i forbindelse med transport mellem to havne, der er beliggende på det nationale område.

Retsforskrifter

2 Det bestemmes i artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 4055/86, at »fri adgang til at udføre søtransport mellem Fællesskabets medlemsstater samt mellem medlemsstater og tredjelande gælder for statsborgere i medlemsstaterne, såfremt de er hjemmehørende i en anden medlemsstat end den person, for hvem søtransporten udføres«.

3 Ved den italienske lov nr. 82/1963 af 9. februar 1963 om ændring af afgifter og skatter for søtransport (GURI nr. 52 af 23.2.1963, herefter »lov nr. 82/1963«), indførtes en særlig afgift for passagerer, der går om bord i skibe eller fra borde i Genovas, Napolis og Triestes havne. Denne afgift, hvis beløb varierer alt efter komfortniveauet og rejsens bestemmelsessted, skal i princippet betales af alle passagerer.

4 Ved artikel 32, litra d), i lov nr. 82/1963 fritages imidlertid »passagerer, der rejser til eller kommer fra en anden indenlandsk havn«, for nævnte afgift. Efter ændring af artikel 224 i den italienske sølov ved artikel 7 i lovdekret nr. 457 af 30. december 1997, der blev ophøjet til lov ved lov nr. 30/1998 af 27. februar 1998 (GURI nr. 49 af 28.2.1998), hvorved det tillades skibe, der er indregistreret i en anden medlemsstat end Den Italienske Republik, at gennemføre transport mellem italienske havne, gælder denne fritagelse både for disse skibe og for italienske skibe.

Den administrative procedure

5 Ved åbningsskrivelse af 20. januar 1998 meddelte Kommissionen Den Italienske Republik, at anvendelsen af en afgift for passagerer, der går om bord i skibe eller fra borde i Genovas, Napolis og Triestes havne, når passagererne kommer fra eller rejser til havne, der er beliggende i en anden medlemsstat eller i et tredjeland, mens en sådan afgift ikke opkræves i forbindelse med transport mellem to havne, der er beliggende på det nationale område, er uforenelig med det princip om fri udveksling af tjenesteydelser, der er indeholdt i artikel 1 i forordning nr. 4055/86.

6 Kommissionen fremsatte den 14. december 1998 efter en brevveksling mellem Kommissionen og Den Italienske Republik en begrundet udtalelse, hvori den opfordrede denne medlemsstat til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme udtalelsen inden for en frist på to måneder fra dens meddelelse.

7 Da Kommissionen ikke havde modtaget nogen lovændringstekst, der i overensstemmelse med den af de italienske myndigheder udtalte hensigt gjorde bestemmelserne i lov nr. 82/1963 forenelige med forordning nr. 4055/86, anlagde den denne sag.

Realiteten

8 Den italienske regering har ikke bestridt Kommissionens klagepunkt. Den har gjort gældende, at de retsforskrifter, som er nødvendige for at bringe den forskelsbehandling, som er genstand for klagepunktet, til ophør, ville blive indsat i finansloven for 2001.

9 Det bemærkes, at ved forordning nr. 4055/86, der er udstedt med hjemmel i EF-traktatens artikel 84, stk. 2 (efter ændring nu artikel 80, stk. 2, EF), er der truffet foranstaltninger om anvendelsen inden for søtransportsektoren af princippet om fri udveksling af tjenesteydelser som fastsat i EF-traktatens artikel 59 (efter ændring nu artikel 49 EF). Domstolen har i øvrigt udtalt sig i denne retning, idet den har fastslået, at den personkreds, som fri udveksling af tjenesteydelser inden for søtransport mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande gælder for, fastlægges i nævnte forordnings artikel 1, stk. 1, i vendinger, der stort set svarer til de i traktatens artikel 59 anvendte vendinger (jf. dom af 5.10.1994, sag C-381/93, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 5145, præmis 10).

10 Den frihed, der er fastsat i traktatens artikel 59, er imidlertid til hinder for anvendelse af alle nationale bestemmelser, som bevirker, at levering af tjenesteydelser mellem medlemsstater bliver vanskeligere end levering af tjenesteydelser internt i en medlemsstat (dommen i sagen Kommissionen mod Frankrig, præmis 17).

11 For levering mellem medlemsstater af tjenesteydelser inden for søtransportområdet kan der følgelig ikke fastsættes strengere betingelser end dem, der gælder for levering af tilsvarende tjenesteydelser inden for en medlemsstat (dommen i sagen Kommissionen mod Frankrig, præmis 18).

12 Det bemærkes endvidere, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger traktatbrud, skal vurderes på baggrund af forholdene i medlemsstaten, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse (jf. bl.a. dom af 15.3.2001, sag C-147/00, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 2387, præmis 26).

13 I denne sag står det imidlertid fast og er i øvrigt ubestridt, at Den Italienske Republik ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme den begrundede udtalelse inden for den fastsatte frist.

14 Det skal derfor fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 1 i forordning nr. 4055/86, idet den har opretholdt en afgift for passagerer, der går om bord i skibe eller fra borde i Genovas, Napolis og Triestes havne, når passagererne kommer fra eller rejser til havne, der er beliggende i en anden medlemsstat eller i et tredjeland, mens en sådan afgift ikke opkræves i forbindelse med transport mellem to havne, der er beliggende på det nationale område.

Sagens omkostninger

15 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Italienske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Italienske Republik har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

1) **Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 1 i Rådets forordning (EØF) nr. 4055/86 af 22. december 1986 om anvendelse af princippet om fri udveksling af tjenesteydelser inden for søtransport mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og tredjelande, idet den har opretholdt en afgift for passagerer, der går om bord i skibe eller fra borde i Genovas, Napolis og Triestes havne (Italien), når passagererne kommer fra eller rejser til havne, der er beliggende i en anden medlemsstat eller i et tredjeland, mens en sådan afgift ikke opkræves i forbindelse med transport mellem to havne, der er beliggende på det nationale område.**

2) **Den Italienske Republik betaler sagens omkostninger.**

Macken Gulmann Puissochet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 19. februar 2002.

R. Grass F. Macken

Justitssekretær Formand for Tredje Afdeling